

# UCHWAŁA NR 238/3295/18

## ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

z dnia 23 stycznia 2018 roku

### w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania „Programu upowszechniania wśród rolników znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt w województwie lubuskim na lata 2016-2020” za rok 2017

Na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1840), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z wykonania „Programu upowszechniania wśród rolników znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt w województwie lubuskim na lata 2016-2020” za rok 2017 stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Lubuskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA  
*Elżbieta Anna Polak*

DYREKTOR DEPARTAMENTU  
ROLNICTWA, ZASOBY NATURALNYCH,  
RYBACTWA I ROZWOJU WSI  
*Wojciech Kozieja*

*Stwierdzam zgodność z projektem uchwały*

**Sprawozdanie z wykonania**  
**„Programu upowszechniania wśród rolników znajomości przepisów ustawy**  
**o ochronie zwierząt w województwie lubuskim na lata 2016-2020”**  
**w 2017 roku**

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2017, poz. 1840 t.j.) wprowadziła ochronę prawną określając prawa zwierząt i odpowiedzialność właścicieli zwierząt z tytułu ich posiadania bez względu na ich gatunek. Zwierzęta często traktowane są jak rzecz, stanowią wartość głównie jako środek do osiągnięcia własnych celów osobistych i ekonomicznych. Obecnie granice wykorzystywania zwierząt są określone, a ich przekroczenie rodzi odpowiedzialność karną. Podstawowym przepisem ustawy w tej materii jest art. 12, który każdemu, kto utrzymuje zwierzęta gospodarskie, nakazuje zapewnienie im opieki i właściwych warunków bytowania. Zakres tej opieki jest uzależniony od tego, z jakim rodzajem chowu zwierząt mamy do czynienia w konkretnym przypadku (chowem pasterskim, pastwiskowo-oporowym, przemysłowym).

Zagadnienia ochrony zwierząt oraz ich miejsce w życiu człowieka i relacje z nimi, to temat ciągle aktualny. Stąd LODR w Kalsku działała na rzecz pogłębienia wiedzy na ten temat, poprzez wdrażanie „Programu upowszechniania wśród rolników znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt w województwie lubuskim na lata 2016-2020”

Program skierowany jest do rolników i obejmował przede wszystkim zwierzęta gospodarskie i domowe. Celem ogólnym programu była poprawa warunków utrzymania zwierząt gospodarskich na terenie województwa lubuskiego oraz ograniczenie do minimum przypadków niehumanitarnego traktowania zwierząt. Do osiągnięcia tego celu wymagano:

- kształtowania w społeczeństwie odpowiedzialnych postaw zachowań wobec zwierząt,
- pogłębienia wiedzy i umiejętności rolników w zakresie prowadzenia produkcji zwierzęcej w gospodarstwie rolnym, w sposób zgodny z przepisami ustawy o ochronie zwierząt oraz dostosowania gospodarstw do standardów unijnych w zakresie ochrony środowiska,

- dostosowania do wymogów UE standardów technologicznych w nowo budowanych budynkach inwentarskich w procesie modernizacji już istniejących obiektów jak i adaptacji innych pomieszczeń na cele produkcyjne.

Działania edukacyjne w 2017 roku realizowane były poprzez działalność: szkoleniową, doradczą, wydawniczo-publikacyjną.

### **Realizacja programu:**

Przeprowadzono **142** szkolenia obejmujących swym zakresem ochronę zwierząt w tym:

- **5** wojewódzkich w których uczestniczyło **227** osób,
- **37** powiatowych, których uczestniczyły **942** osoby,
- **101** gminnych, w których wzięło udział **1108** rolników.

Łącznie w szkoleniach uczestniczyło **2237** osób.

Szkolenia uwzględniały tematykę wynikającą z ustawy o ochronie zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta,
- b) ponoszenia pełnej odpowiedzialności właścicieli zwierząt z tytułu ich posiadania bez względu na ich gatunek,
- c) prawidłowej opieki, warunków utrzymania, obchodzenia się ze zwierzętami,
- d) konsekwencji wynikających z zakazu całodobowego utrzymywania psów na uwięzi, zakazu rozmnażania psów i kotów w celach handlowych, traktowania zwierzęcia jak rzeczy, zadawania bólu, porzucania zwierząt domowych (psów, kotów), braku dbałości o zapewnienie im podstawowych potrzeb,
- e) zasad zapobiegania chorobom zakaźnym i postępowania ze zwierzętami chorymi i zranionymi,
- f) zagadnień bioasekuracji, grypy ptaków i afrykańskiego pomoru świń,
- g) wymagań cross-compliance dotyczących reformy Wspólnej Polityki Rolnej, która wspierała rolnictwo w postaci płatności bezpośrednich i uzależniała od spełnienia przez rolników licznych wymagań, zwanych wymogami wzajemnej zgodności (ang. cross-compliance). Wymogi te dotyczą zagadnień związanych z prowadzeniem określonej działalności rolniczej, w tym: szeroko rozumianego zdrowia oraz dobrostanu zwierząt, które to wymogi bezpośrednio związane są z ochroną zwierząt. Wymogi z zakresu dobrostanu zwierząt obejmują:

- stosowanie dozwolonych technologii chowu i hodowli zwierząt,
- kwalifikacje personelu obsługującego zwierzęta,
- dozór, kontrolę zwierząt,

- karmienie i pojenie zwierząt,
- budynki i pomieszczenia inwentarskie wraz z warunkami mikroklimatu i minimalnymi powierzchniami bytowania,
- postępowanie ze zwierzętami chorymi i wykonywanie zabiegów.

W 2017 roku szczególnie skupiliśmy się na zagadnieniach związanych z wymaganiami bioasekuracji. Wynikało to głównie z zaistniałych zagrożeń dotyczących afrykańskiego pomoru świń oraz grypy ptaków.

Doradztwo w zakresie zgodności jest bezpłatne, ale dalej jest prowadzone według już sprawdzonego wzorca (listy sprawdzające). W tym obszarze przeprowadzono działania w **256** gospodarstwach

Doradcy LODR, udzielili **46 687** indywidualnych porad doradczych z zakresu technologii produkcji roślinnej, zwierzęcej, ochrony środowiska, ekologii, przedsiębiorczości, wiejskiego gospodarstwa domowego, ekonomiki, działań PROW 2016 - 2020. Podczas udzielanych porad doradczych w gospodarstwie szczególną uwagę zwracano na warunki utrzymania zwierząt w świetle obowiązujących regulacji prawnych jakie nakłada na właścicieli zwierząt ustawa o ochronie zwierząt. Z zakresu Ustawy o ochronie zwierząt doradzano 6095 gospodarstwom udzielając 6603 porad w tym z następujących zagadnień:

- ochrona zwierząt – w **1196** gospodarstwach udzielono **1210** porad,
- bioasekuracja – w **1036** gospodarstwach udzielono **1050** porad,
- afrykański pomór świń – w **1699** gospodarstwach udzielono **1875** porad,
- grypa ptaków – w **2164** gospodarstwach udzielono **2468** porad.

W skali roku 2017 wizytowano **2937** gospodarstw udzielając **3556** porad z zakresu ustawy, bioasekuracji ASF, grypy ptaków, technologii utrzymania zwierząt i ich żywienia.

Zorganizowano **4** imprezy masowe: Targi Rolnicze - Lubniewice 2017, Jesień w Gliźnie, Targi Rolnicze AGRO-TARG 2017 i Lubuski Kiermasz Ogrodniczy w Kalsku. W czasie trwania imprez organizowane były pokazy: bydła mlecznego i mięsnego, trzody chlewnej, owiec, królików, gołębi, drobiu ozdobnego oraz konkursy, jako działania edukacyjne kierowane do dzieci i młodzieży, by od najmłodszych lat kształtować odpowiedzialne postawy zachowań wobec zwierząt.

Pokazy zwierząt organizowane były przy współudziale: Lubuskiego Związku Hodowców Bydła w Zielonej Górze, Polskiej Federacji Hodowców i Producentów Mleka w Warszawie Region Oceny Poznań, Lubuskiego Związku Hodowców Trzody Chlewnej w Zielonej Górze, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POL SUS” w Warszawie, Zielonogórskiego Związku Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego w Zielonej Górze. Łącznie w Targach uczestniczyło ok. 30 000 osób.

W siedzibie LODR w Kalsku **zorganizowano XIII Olimpiadę** wiedzy o bezpieczeństwie pracy w rolnictwie indywidualnym, w której uczestniczyło 48 rolników z woj. lubuskiego. Celem olimpiady była aktywizacja rolników w kierunku szerzenia zasad bezpiecznej pracy w rolnictwie, obsłudze zwierząt oraz pogłębieniu i ugruntowaniu wiedzy i umiejętności z tego zakresu.

Głównym organizatorem olimpiady była Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej Górze przy współudziale: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Kalsku, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Zielonej Górze i PT w Sulęciniu, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa OT w Gorzowie Wlkp., Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp., Lubuskiej Izby Rolniczej w Zielonej Górze, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., Banku BGŻ BNP Paribas S.A. Oddział w Zielonej Górze Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zielonej Górze.

Na stronie internetowej LODR w Kalsku w 2017 roku zamieszczono ważne informacje, w tym aktualne rozporządzenia dotyczące:

- grypy ptaków – **10** informacji, które otworzyło **8241** zainteresowanych,
- afrykańskiego pomoru świń – **9** informacji, które otworzyło **6895** osób,
- na stałe zamieszczono apele GLW i MRiRW – „UWAGA HPAI” oraz „UWAGA ASF”- każde otwarcie strony LODR a w niej zagadnień związanych z produkcją zwierzęcą powoduje wyświetlanie ulotek,
- bioasekuracja – **2** informacje, które otworzyło **2637** zainteresowanych,
- ochrona zwierząt – **2** informacje (w sprawie ustawy przeciwko bestialskiemu traktowaniu zwierząt, zasad uboju na potrzeby własne)- **750** zainteresowanych.

Na łamach miesięcznika „Lubuskie Aktualności Rolnicze” (nakład ok. 3050 egz.) opublikowano **37** artykułów, wspierających problematykę ochrony wszystkich gatunków zwierząt z uwzględnieniem obowiązujących regulacji prawnych ustawy o ochronie zwierząt i aktualnych problemów produkcyjnych.

Rozdysponowano w terenie **2259** ulotek dotyczących zagadnienia ochrony zwierząt. Przez cały rok na tablicach LODR oraz PZDR umieszczono apele GLW i MR i RW dotyczące postępowania zabezpieczającym gospodarstwa przed grypą ptaków oraz afrykańskim pomorem świń.

DYREKTOR  
*mgr inż. Jerzy Białkowski*